

SAK NR: **35/2023**
SAKSBEHANDLER: **Anne Frugård**
Arkivnr. 756

MØTEDATO: **4.12.2023**
MØTESTED: **Tingvang**

SIGN: _____

Utskrift til:
Statskog SF
Øystre Slidre kommune
Gunhild Rogne
Lars Kristian Skattebu

Overføring av ledig tilleggsjord feste 756 på Olægeret

Saksdokumenter

- Utlysingsdokument
- Søknad av 15.9.2023 fra Gunhild Rogne
- Brev av 21.9.2023 fra fjellstyret til Øystre Slidre kommune og Statskog
- Uttale av 28.11.2023 fra Statskog
- Uttale av 13.10.2023 fra Øystre Slidre kommune

Saksopplysninger

Fjellstyret la tilleggsjordet i det fri i sak 8/2023, og det ble bestemt at arealet skulle lyses ledig for andre med allmenningsrett i Øystre Slidre statsallmenning.

Det har meldt seg en søker som driver med sau. Tall fra kommunens jordbruksregister:
Gunhild Rogne, eigar av Øvre Skattebu gnr 39/1

- Jordbruksareal på garden: 247 daa fulldyrka mark, 21 daa beite.
- Har støl og jord på Synhaugen og Venelijordet (1/4 andel). Dalen 51/13 har nabostøl til jordet. (Gårdsbruket Dalen er eid av Gunhild Rognes mann, Steinar Dahlen.)
- Gunhild Rogne har ei drift på 180 vinterfóra sau, og ca. 500 sau om sumaren. Dei ynskjer å bruke arealet slik dei har nytta det tidlegare.

Søknadene ble 21.9.2023 oversendt Statskog og Øystre Slidre kommune for uttale.

Uttale fra Øystre Slidre kommune:

«Øystre Slidre kommune v/landbruksavdelinga gjennomgår søkjarens arealressursar som er vist ovanfor. Under vurderinga leggjast det vekt på å styrke landbruket i kommunen ved å legge til rette for bruksrasjonalisering, bl. a. for å redusere bruken av leigejord. Kommunen har ingen invendingar mot at Gunhild Rogne tek over dette jordet, då dei har behov for jorda, og allereie har nytta dette jordet. At besetninga er så stor gjer det viktig å ha nok ressursar.»

Uttale fra Statskog:

«Vi viser til fjellstyrets oversendelse av søknad den 21.09.2023, på ledig tilleggsjord ved Olægeret i Øystre Slidre statsallmenning.

Det er en søknad på parsellen som i sak 8/2023 ble vedtatt lagt i det fri, 3453/53/1/756.

- Gunhild Rogne, er eier av Øvre Skattebu 39/1, og hun driver med sau sammen med samboer Steinar Dahlen, som er eier av Dahlen 53/13. Dahlen har støl på Olægeret, rett i nærheten av aktuell parsell. Rogne har en moderne driftsbygning med plass til 210 vinterføra sau, men har i dag 180 stk. Dahlen og Rogne har brukt/disponert omsøkt parsell siden 2016. Planlagt bruk er som tidligere bruk, beite.

Statskog har fått saken til uttale i henhold til seterforskriften § 20. Dette er en parsell som ikke har vært i bruk i fem sammenhengende år av den som har hatt den utvist. Vi mener det er planlagt bruk av parsellen som bør avgjøre om den skal utvises i henhold til seterforskriften § 20 dyrking/kulturbeite eller i henhold til seterforskriften § 5, beite.

Det ligger til fjellstyrets myndighet og skjønn å utvise tilleggsjord/beite til den eiendommen med driftsform som har mest behov. Denne parsellen var en del av en støl der stølsretten falt bort og bebyggelsen ble omdisponert til fritidsbolig i 2000, og stølsjordet ble senere utvist som tilleggsjord i 2003.

Det har vært spørsmål om grensa mellom tilleggsjordet fnr 756 og fritidsboligtomten fnr 423, da gjerde går tett inntil bebyggelsen, mens matrikkelen viser ei grense som går 3 - 4 meter nedenfor/ lenger sør. I tillegg er det slik at grensa mellom fnr 756 og 419 er noe uklar da med matrikkel og oppsatt gjerde heller ikke samsvarer.

Statskog erfarer at det kan være konfliktylt når bebyggelse på fritidsboliger ligger tett på støl eller tilleggsjord. For å forebygge framtidige konflikter mellom fnr 423 og fnr 756 mener vi det er viktig at partene forholder seg til matrikkelen og at gjerde må flyttes i henhold til den.

Når det gjelder grensa mellom fnr 756 og fnr 419, har vi forstått at stølsbruker på fnr 419 mener grensa bør gå fra knekkpunktet mellom fnr 423, fnr 756 og fnr 419, og ned til gjerde som krysser matrikkelgrensa mellom fnr 756 og fnr 419. Vist på kartskisse neste side med blå stiplede linje. Statskog mener dette er en bedre løsning for framtidig bruk enn slik matrikkelen viser i dag.

Forholdet angående overtagelse av gjerde blir en privatrettslig avtale mellom tidligere og ny rettighetshaver av parsellen. Dersom det ikke blir enighet, må tidligere rettighetshaver fjerne gjerde.

Gitt at fjellstyret utviser tilleggsjordet på nytt, gir Statskog grunneiers tillatelse til at inngjerding rundt parsellen 53/1/756 settes opp i henhold til kartskissen under. Om nødvendig kan det være behov for befaring for at gjerde settes opp på rett sted. Det gjerde som står og som samsvarer med matrikkelen foruten de endringer som er beskrevet, kan stå, eller at det kan settes opp nytt. Generelt forutsettes det at gjerde skal holdes vedlike og ikke være til skade for vilt og beitedyr. Grinder og lee skal stå åpne i vinterhalvåret. Ansvar for gjerde ligger til den som til enhver tid har fått utvist parsellen i henhold til fjelloven og seterforskriften.

På bakgrunn av vår uttale tilrår vil fjellstyret å utvise parsellen 3453/53/1/756 som tilleggsjord/beite til eiendommen Øvre Skattebu 3453/39/1. Statskog vil i så fall be kommunen om å ende matrikkelgrensa mellom fnr 419 og fnr 756.»

Etter at Statskog hadde sendt sin uttale sendte Rogne/Dahlen en kommentar til uttalen:

«Vi har disponert alle tre jordene (53/1/419, 53/1/756/ og 53/1/417) siden ca 2016. Då mangla det gjerde mellom 53/1/419 stølsjorde og stølstun, så vi brukte straumgjerde for å skille vekk sauene frå stølstunet. I tillegg var gjerdet mellom 53/1/756 og 53/1/423 gammalt og i svært dårlig forfatning, og ville være til fare for dyrene, så vi måtte bruke straumgjerde i forkant for å skille vekk sauene. Bruk av straumgjerde var i 2016 og deler av 2017, som ein midlertidig løysing, mens disse jordene vart beita. Flyfotoet brukt i brevet frå Statskog er misvisande, siden dette bildet er tatt mens det midlertidige straumgjerdet stod oppe i 2017. Så dagens gjerde står ikkje slik bildet viser.

- Dagens gjerde er ca riktig i forhold til bildet på 53/1/419. Og gjerdet vi satte opp mot 53/1/423 er der gjerdet alltid har stått (jfr gamle flyfoto). Og mot 53/1/419 står gjerdet ca slik den blå stipla linja på bildet som Statskog har satt opp. Plassering av gjerde mot 53/1/419 vart i 2017 avtalt mellom Steinar og Lars Kristian Skattebu, etter felles befarung. Så vi håper matrikkelgrensa der kan plasseres slik gjerdet står mot 53/1/419.

- Vi er enig med Statskog at der er fornuftig å tenke konfliktdepande. Så det kan kanskje være fornuftig å justere gjerdet litt ved uthuset til 53/1/423, slik at dette uthuset blir gjerda vekk frå 53/1/756. Dersom vi blir tildelt 53/1/756, kan vi ta på oss å utføre dette.

- Vi er derimot sterkt uenig med Statskog om å flytte gjeldet mellom 53/1/756 og 53/1/423. Gjeldet har stått på samme plassering i mange år, dette kan ein sjå på gamle flyfoto, samt tilstanden på det gamle gjerdet som vi erstatta med nytt gjerde. Øystre Slidre Kommune, KUN-nemnd (Kultur- utvikling og næringsnemnd), vedtok i 2003, etter ein fleirårig delingssak, at gjerdet skulle stå der det står i dag. Det er merkelig at matrikkelen då ikkje vart justert. Og vi spør også om dersom det blir vedtatte at gjerdet skal flyttes, kven skal då utføre dette, og kven skal betale for det. Det er også ganske trist at ca 250 m2 fulldyrka stølsjorde då blir teken ut av drift, og lagt innunder eit fritidseigendom. Denne fritidseigendommen vil då få eit inngjerda areal på ca 1900 m2. Stølsjorget 53/1/756 vart sist dyrka i 2013.»

Lovgrunnlag/saksbehandling

§ 19 i fjelloven: Jordbrukarar med beiterett i statsallmenning kan – anten åleine eller saman med andre beiterettshavarar – få utvist grunn som er skikka til dyrking eller til kulturbeite som tilleggsjord. Er det utviste ikkje teke i bruk innan 5 år, fell utvisinga bort.

Fjelloven § 19 omhandler utvising av tilleggsjord, mens § 20, 2. ledd omhandler overføring av tilleggsjord. Ved forskriftsending i 2009 (stølsforskriften), ble ansvaret for saksbehandlingen vedrørende utvising av tilleggsjord overført til fjellstyret. Formelt sett ligger derfor ansvaret for saksbehandlingen hos Statskog. Det er imidlertid enighet om at fjellstyret gjennomfører behandlingen av denne saken. Statskog overlater i sin uttale til fjellstyret å gjøre vedtak om hvem som skal få overført arealet.

Etter fjelloven § 20, 2. ledd kan utvist tilleggsjord, med samtykke fra departementet (delegert til Statskog SF), overføres til bruk for annen eiendom med beiterett i statsallmenningen. Fjellstyret skal behandle saken. Det er en forutsetning at retten til utvist tilleggsjord ikke har opphørt gjennom manglende bruk. Dersom retten til utvist tilleggsjord har opphørt skal saken behandles som en ny utvisning.

Vurdering

Dagens driftsomfang, i forhold til tilgjengelig jordbruksarealer, bør legges til grunn når fjellstyret skal avgjøre hvem som bør få utvist arealet. I denne saken er det kun en søker, og de er kvalifisert og har behov for arealet. Saksbehandler støtter den konklusjonen landbruksavdelingen har kommet fram til, dvs. at Rogne bør få utvist arealet.

Det er viktig å ha klart for seg at denne saken i utgangspunktet gjelder overføring av ledig tilleggsjord, og om hvem som skal få utvist tilleggsjord med feste 756. Førrige bruker Lars Kristian Skattebu hadde hjemmel/bruksrett til feste 756 fram til sak 8/2023 var avgjort. Før arealet på nytt blir utvist og utvisningsforretning er underskrevet er det derfor ingen andre enn Statskog og Fjellstyret som har noen rettigheter på dette arealet.

I flere saker opplever Statskog/Fjellstyret konflikter mellom naboer, og når vi nå skal utvise dette tilleggsjordet på nytt har vi derfor en mulighet til å justere grensene slik at framtidige konflikter blir unngått. Statskogs forslag er å beholde matrikkelgrensa i nord og flytte gjerde ned til denne, samt å justere litt på grensa mellom fnr 756 og fnr 419. Denne saken handler i utgangspunktet ikke om grensene, men om hvem som skal overta tilleggsjordet. Et alternativ til å dele ut tilleggsjordet nå og deretter endre grensene før utvisningsforetningen lages er å først avklare og endre grensene og deretter tildele arealet.

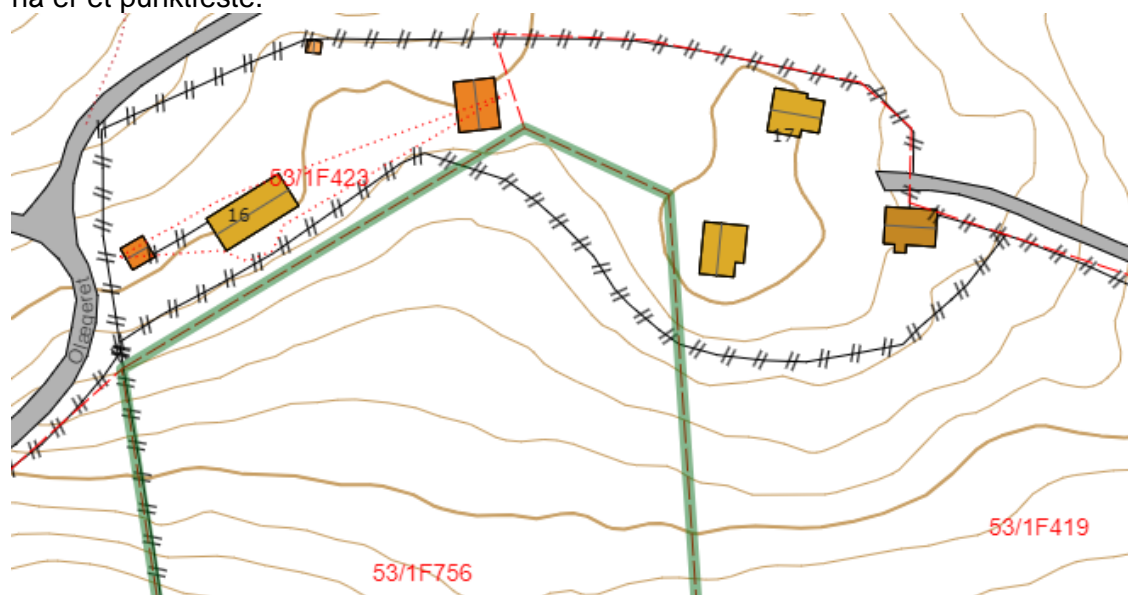
Grense mellom feste 756 og hovedbølet 53/1 og punkt feste 423 (mot nord)

Feste 756 er det tidligere stølsjorde som tilhørte feste 423 den gang dette fortsatt var en støl. Stølen er vedtatt falt i det fri i fjellstyresak 23/2000, og stølsjorde ble da utvist til Lars Kristian Skattebu som tilleggsjord. Det er derfor naturlig å tenke seg at gjerde ble satt opp der det står nå før stølen falt i det fri og matrikkelen ble endret. Dette betyr ikke det samme som at det er gjerde som er (eller bør være) riktig grense i matrikkelen.

Som Statskog skriver så har det vært spørsmål om grensa mellom tilleggsjordet fnr 756 og punkt feste med fritidsbolig fnr 423. Gjerde går tett inntil bebyggelsen, mens matrikkelen viser ei grense som går 3 - 4 meter nedenfor/ lenger sør og som ikke samsvarer med matrikkelen. På telefon var Lars Kristian Skattebu tydelig på at gjerde har stått der det er nå i «alle» år, og det samme sier Rogne/Dahlen.

Statskog erfarer at det kan være konfliktfylt når bebyggelse på fritidsboliger ligger tett på støl eller tilleggsjord. For å forebygge framtidige konflikter mellom fnr 423 og fnr 756 mener Statskog at det er viktig at partene forholder seg til matrikkelen og at gjerde må flyttes i henhold

til den. Saksbehandler er enig i Statskogs vurdering, men kanskje kan dere være rom for å justere matrikkelgrensa noe for eksempel i forbindelse med en evt. oppmåling av fnr 423 som nå er et punkt feste.

Grense mellom feste 756 og feste 419 (mot nordøst)

Vi har vært i kontakt med Lars Kristian Skattebu for å høre om han hadde innspill til en eventuell justering av grense mellom feste 756 og feste 419. Han foreslår at grensa bør gå fra knekkpunktet mellom fnr 423, fnr 756 og fnr 419, og ned til gjerde som krysser matrikkelgrensa mellom fnr 756 og fnr 419 som vist på kartskisse fra Statskog. Statskog mener dette er en bedre løsning for framtidig bruk enn slik matrikkelen viser i dag. Saksbehandler er enig i Statskogs vurdering. Dette arealet ligger allerede utenfor eksisterende inngjerding.

Forslag til vedtak

Fjellstyret ønsker å vente med å tildele tilleggsjorde gnr 53/1 fnr. 756 på Olægeret.

Det må til en avklaring med flere parter med tanke på gjerder og matrikkelgrenser som ligger tett på bebyggelse. Saken om overføring av tilleggsjorde med fnr. 756 vil bli tatt opp på nytt etter at grensene er avklart.

Vedtak

Fjellstyret ønsker å vente med å tildele tilleggsjorde gnr 53/1 fnr. 756 på Olægeret.

Det må til en avklaring med flere parter med tanke på gjerder og matrikkelgrenser som ligger tett på bebyggelse. Saken om overføring av tilleggsjorde med fnr. 756 vil bli tatt opp på nytt etter at grensene er avklart.

Enstemmig.

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.